

Uchwała Nr 4200/I/140/2022

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 19 lipca 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Pszczyna kredytu długoterminowego w wysokości 17.000.000,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawiślak

 Bernadeta Dziedziak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Pszczyna** kredytu długoterminowego w wysokości 17.000.000,00 zł - z zastrzeżeniami zawartymi w uzasadnieniu do niniejszej opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie :

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Pszczyna została wydana na wniosek Burmistrza Pszczyny Nr FN.I.3022.0004.2022 z dnia 29 czerwca 2022 roku w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest zarządzenie Burmistrza Pszczyny Nr SG.0050.1791.2022 z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Zarządzenie zostało podjęte na podstawie upoważnienia zawartego w § 16 uchwały Rady Miejskiej w Pszczynie Nr XLI/501/21 z dnia 22 grudnia 2021 roku w sprawie

uchwalenia budżetu gminy na rok 2022, który został zmieniony uchwałą Rady Miejskiej w Pszczynie Nr XLIV/548/22 z dnia 17 marca 2022 roku. Zgodnie z zarządzeniem kredyt w kwocie 17.000.000,00 zł zostanie zaciągnięty w 2022 roku z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu w kwocie 7.636.991,17 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 9.363.008,83 zł. Spłata kredytu, zgodnie ze złożonym wnioskiem, przypadać będzie na lata 2024-2028 według następującego harmonogramu:

- 2024 rok – kwota 1.000.000,00 zł,
- 2025 rok – kwota 1.000.000,00 zł,
- 2026 rok – kwota 3.000.000,00 zł,
- 2027 rok – kwota 5.000.000,00 zł,
- 2028 rok – kwota 7.000.000,00 zł.

Źródłem spłaty przedmiotowego kredytu wraz z odsetkami będą dochody własne budżetu gminy. Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel własny in blanco wraz deklaracją wekslową.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Pszczyna, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2022 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	307.755.075,50 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	53.086.856,98 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanego kredytu</i>	<i>w kwocie</i>	<i>17.000.000,00 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach</i>	<i>w kwocie</i>	<i>10.332.274,84 zł,</i>
- <i>niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>112.554,95 zł,</i>
- <i>wolnych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>25.642.027,19 zł,</i>
- wydatki ogółem	w kwocie	351.366.368,70 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	9.475.563,78 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>spłaty pożyczek</i>	<i>w kwocie</i>	<i>2.354.596,00 zł,</i>

- *spląty kredytów*

w kwocie

7.120.967,78 zł.

Uchwała budżetowa Gminy Pszczyna podjęta na 2022 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganego kredytu na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 7.636.991,17 zł. Zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania wyczerpuje ustalony limit oraz limit na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 9.363.008,83 zł.

Budżet na 2022 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy uwzględnieniu uregulowań z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.). Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie powyższej zasady w kolejnych latach prognozy.

Skład Orzekający zastrzega jednak, że zaplanowana w budżecie na 2022 rok różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt operacyjny w kwocie - 9.350.166,32 zł, a spełnienie omawianej relacji następuje dopiero po uwzględnieniu przychodów z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tj. wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Pszczyna jest uchwała Rady Miejskiej w Pszczynie Nr XLI/502/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pszczyna na lata 2022-2028 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej zostały uwzględnione spląty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanego do zaciągnięcia kredytu którego dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spląty przedmiotowego kredytu budżet gminy mogą obciążyć ewentualne spląty wynikające z udzielonego poręczenia wykazanego w poz. 2.1.2 prognozy w wysokości 2.292.106,71 zł. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spląty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują wydatki

na obsługę długu od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczenia wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2022-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. W przypadku Gminy Pszczyna wskaźnik obliczany jest w oparciu o okres 7-letni, zgodnie z wyborem dokonany przez Burmistrza Pszczyny, na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.). Począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.), art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.).

W latach 2022-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych, co wynika z art. 9

ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Pszczyna wraz ze zmianami wynika, że w latach 2022-2028, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te aktualnie wynoszą:

- w roku 2022 – 5,34%, przy dopuszczalnym wskaźniku 12,49%,
- w roku 2023 – 4,78%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,96%,
- w roku 2024 – 5,30%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,79%,
- w roku 2025 – 5,06%, przy dopuszczalnym wskaźniku 8,65%,
- w roku 2026 – 4,92%, przy dopuszczalnym wskaźniku 7,12%,
- w roku 2027 – 4,84%, przy dopuszczalnym wskaźniku 6,72%,
- w roku 2028 – 3,45%, przy dopuszczalnym wskaźniku 6,81%.

Planowana w 2022 roku łączna kwota długu Gminy Pszczyna stanowi poziom 17,2% jej planowanych dochodów budżetowych.

I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, po dokonaniu analizy obecnej sytuacji finansowej tej jednostki samorządu terytorialnego, postanowił jednak sformułować zastrzeżenia związane z uwarunkowaniami, które mogą wpłynąć na możliwość spłaty opiniowanego kredytu. Przede wszystkim Skład wskazuje, że różnica pomiędzy planowanymi dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w 2022 roku stanowi deficyt operacyjny w wysokości 9.350.166,32 zł. Niezakłócona spłata zaciąganego kredytu wymagać będzie zatem od gminy konsekwentnej realizacji nadwyżek operacyjnych w kolejnych latach. Zgodnie z wieloletnią prognozą finansową na 2023 rok zaplanowano nadwyżkę operacyjną w wysokości 21.043.558,38 zł, na rok 2024 w wysokości 12.398.499,24 zł, natomiast w kolejnych latach prognozy nadwyżki mają wynosić od ok. 15 mln zł do ponad 18 mln zł. Realizacja takich nadwyżek operacyjnych wymagać będzie niewątpliwie dokonywania ograniczeń wydatków bieżących. W tym celu organy gminy powinny podjąć odpowiedzialne działania zmierzające do ograniczania bieżących kosztów funkcjonowania gminy, a także działania mające na celu pozyskanie większych dochodów bieżących, a to z całą pewnością z uwagi na występującą znaczną inflację nie będzie łatwym zadaniem dla samorządu gminy.

W ocenie Składu Orzekającego, uwzględniając aktualne dane finansowe, zaciągnięcie opiniowanego zobowiązania nie powinno zagrażać realizacji zadań publicznych przez tę jednostkę

samorządu terytorialnego w bieżącym roku budżetowym i w następnych latach, jednakże w obecnej sytuacji Skład wskazuje na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 oraz konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy, które mogą mieć wpływ na spłatę przedmiotowego kredytu wraz z kosztami jego obsługi. Z tych też względów I Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem tej jednostki samorządu terytorialnego, gdyż - co należy raz jeszcze podkreślić - zaciągane zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCY
I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk